

Osnovne logičke funkcije

Funkcija IDENTITETA

"Ako je vrijeme lijepo, idem s prijateljima u prirodu"

A (je logički povezano sa) B

- Ako je A istinit (ima vrijednost 1) onda je i B istinit (ima vrijednost 1).
- Ako A nije istinit (ima vrijednost 0) onda i B nije istinit (ima vrijednost nula).
- Vrijednost B ovisi o vrijednosti A. Možemo ih promatrati kao funkciju i zaključiti da je $B=A$ ili $f(A)=A$

Ovakvu funkciju u kojoj je vrijednost funkcije jednaka vrijednosti varijable nazivamo funkcijom IDENTITETA.

Funkcija NE (NEGACIJE)

Ako je prva izjava istinita (1) druga će izjava biti lažna(0) i obrnuto.

"Ako na vrijeme ustaneš, zakasniti ćeš u školu"

- ▶ $B = \text{NE } A$ (B je negacija od A - suprotno od A) ili
- ▶ $f(B) = \text{NE } A$
- ▶ Ovakvu funkciju čija je vrijednost suprotna vrijednosti varijable nazivamo NEGACIJA i označavamo je sa NE, odnosno NOT.

Tablica istinitosti

A	B
1	0
0	1

Funkcija I (AND, $\wedge$, , KONJUKCIJA)

Ako napišeš domaći rad i složiš sve knjige moći ćeš s prijateljima na klizanje.

Pogledajmo sve moguće situacije. Prikazat ćemo ih u obliku tablice. Ovakve tablice u kojima prikazujemo sva moguća stanja logičkih izjava nazivaju se tablice istinitosti.

- ▶ Funkciju možemo napisati u ovom obliku $f(A, B) = A \text{ I } B$.
- ▶ Logička varijabla C će biti istinita samo ako su obje varijable A i B istinite. Ovakva funkcija ima naziv KONJUNKCIJA ili I (AND) funkcija.

Tablica istinitosti

A	B	C
1	1	1
1	0	0
0	1	0
0	0	0

Funkcija ILI (OR, + , DISJUNKCIJA)

Ako napišeš domaći rad ili složiš sve knjige moći ćeš s prijateljima na klizanje

Umjesto veznika I upisali smo veznik ILI. Sada je dovoljno izvršiti bilo koju radnju da bismo mogli otići s prijateljima na klizanje.

- ▶ Funkciju možemo napisati u ovom obliku $f(A, B) = A \text{ ILI } B$.
- ▶ Logička varijabla C će biti istinita ako je bilo koja od varijabli A i B istinita. Ovakva funkcija

A	B	C
1	1	1
1	0	1
0	1	1
0	0	0

Elektronički logički sklopovi

Rad računala se može svesti na to da procesor, uz pomoć ostalih dijelova računala, prepozna je kada kroz pojedine sklopove računala teče struja, a kada ne.

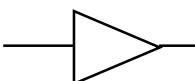
Ako struja teče kroz neki sklop (ima napona), to stanje možemo označiti kao **istinito - TRUE (1)**

- Ako nema napona, to stanje označujemo kao **lažno - FALSE (0)**.
- Kombiniranjem, uspoređivanjem i obradom tih stanja računalo može izvršavati i najsloženije zadatke.

Za svaku logičku operaciju, koju smo do sada upoznali, u procesoru računala, namijenjen je **elektronički logički sklop**.

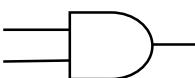
- Svaki elektronički sklop ima **ulazni** i **izlazni** dio.
- Ulazni dio namijenjen je primanju električnih signala koji se tumače kao binarna vrijednost **1** ili binarna vrijednost **0**.
- Izlazni dio elektroničkog sklopa daje signal (**1** ili **0**) koji je rezultat djelovanja logičke operacije na ulazne signale.

Logički sklop NE (NOT)

- ▶ Ovaj sklop ima samo jedan ulaz i jedan izlaz. Ako je na ulazu stanje **1** onda će na izlazu biti stanje **0** i obrnuto.

Logički sklop I (AND)

- ▶ Ovaj sklop ima **dva ulaza i jedan izlaz**.
  - Na izlazu daje stanje **1** samo ako su oba ulaza **1**.
  - Odražava funkciju **KONJUNKCIJE I (AND)**.

Logički sklop ILI (OR)

- ▶ Na izlazu daje stanje **1** samo ako bilo koji ulaz ima stanje **1**.
- ▶ Odražava funkciju **DISJUNKCIJE ILI (OR)**.